

Моральне виховання молоді – це водночас велика відповідальність і джерело зміцнення нації. Моральний потенціал складають загальнолюдські цінності, норми співжиття, які є регуляторами взаємовідносин у суспільстві. Звичайно, людина не може жити тільки за рахунок моральних цінностей. Але сучасна молодь взагалі не бачить сенсу в моральності. Це певною мірою пов'язано із вихованням, а також середовищем, в якому людина реалізовується, суспільством, в якому вона живе. Сьогодні, коли є можливості для морального зростання, сучасні молоді люди не потребують цього.

Велику роль у формуванні моральності студентства відіграє зміст виховної роботи. Виховна робота у коледжі – це складова частина освітнього процесу, одна з форм організації дозвілля студентів/студенток. Вона проводиться в позанавчальний час як органами студентського самоврядування, так і за активної допомоги та при тактовному керівництві з боку педагогічного колективу, особливо кураторів груп.

Отож, освітяни/освітянки мають здійснювати свою освітню діяльність таким чином, аби пропагувати серед студентської молоді ті цінності, котрі відповідають не лише історичним традиціям українського народу, а й потребам сьогодення.

Чаплигіна І.Є.

к. і. н. Лапченко А.С.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

ПСИХОЛОГІЧНІ ЯКОСТІ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА

Напередодні місцевих виборів 2020 особливо актуально дослідити психологічні якості політичних лідерів. Не дивлячись на те що вивчення проблем політичного лідерства має дуже давню традицію, в останні десятиліття проблема «політичного лідерства» стала предметом наукових зацікавлень. І тому на сьогоднішній день цілком правомірно говорити про наявність суттєвих напрацювань з цієї тематики. Найважливіші їх аспекти досить ґрунтовно висвітлені в працях істориків, політиків, політологів, соціологів та психологів.

Одним із засновників політико-психологічного підходу до вивчення проблеми лідерства вважається саме Г. Лассуел. Він представник чиказької психологічної школи політики. Основна увага у його дослідженнях та дослідженнях його послідовників зверталася на вивчення особливостей відносин лідера з оточуючими. Російські політологи (Г. Ашин, Ф. Бурлацький, М. Ільїн та багато інших) розробили соціально-психологічну типологію лідерства. В ній пропонуються такі ознаки для його класифікації: історизм – тип лідерства залежить від характеру епохи; масштабність – лідери загальнонаціональні, регіональні, певного класу, групи; класовість – інтереси якого класу, соціальної групи захищає лідер; ставлення до існуючого ладу,

організації – "функціональний", "стабілізуєчий", "дисфункціональний"; здатність до лідерства – перетворення на лідера завдяки власним якостям або внаслідок обставин; ініціативність – здатність продовжувати розпочату справу.

Науковці досі прагнуть створити певний сукупний ідеал політичного лідера за наявними в суспільстві пріоритетами. Співвіднесення якого з реальним образом дозволяє виявити "слабкі місця" того чи іншого політичного діяча й програмувати його поступ до політичного Олімпу та створювати відповідну політичну рекламу. Саме тому при оцінці політичних лідерів, сучасна психологія, опирається на такі критерії: ступінь домінування, спрямованість, психодинамічні характеристики, інтелектуально-когнітивні, емотивні, морально-вольові та комунікативні характеристики.

М. Головатий пропонує розглядати статус політичного лідера за такими ознаками: функціонально-рольовою - йдеться про певний статус, що його здобув будь-який член групи, колективу; професійною - у цьому випадку має значення місце лідера серед інших у професійній ієрархії стосовно конкретної предметної сфери діяльності; морально-етичною - такий статус пов'язаний з характером оцінки певною спільнотою особистісних морально-етичних якостей лідера; самооцінною - цей статус досить своєрідний, оскільки оцінка оточенням лідера часто не збігається з його самооцінкою або навіть принципово відрізняється від неї. При визначенні типу політичного лідера М. Головатий пропонує користуватися такими критеріями як: прагнення до влади; джерела керівництва; функції в політичній системі та політична активність.

За оцінками О. Бандуровича, М. Чурилова та О. Стегнія, пріоритетними для громадян України є такі психологічні риси політичного лідера, як порядність, чесність, доброта, рішучість, уміння переконувати, сильна воля та наявність команди, яку позитивно оцінюють виборці, високі організаторські здібності. Але звісно традиційне психологічне дослідження сучасних політиків досить складна справа. Адже, як зазначає В. Васильєв, "по-справжньому ефективні лідери не мають ні вільного часу, ні вираженої внутрішньої спонуки для додаткових витрат часу на самоаналіз". Тому "результати застосування класичного методичного апарату для дослідження (опитувальники) у цій сфері ні у досліджуваних, ні в дослідників особливого захоплення, як правило, не викликають".

Отже, важливою рисою ідеального лідера вважається андрогінія (оптимальне поєднання як чоловічих, так і жіночих якостей) і відсутність егоцентризму. Якраз це забезпечує успішність у суспільно-політичній діяльності. Більше того, встановлено, що людина, яка орієнтується на цю модель поведінки, вважається більш самодостатньою і пристосованою до сучасних вимог. А це є важлива характеристика сучасного політичного лідера.